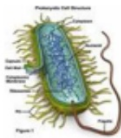

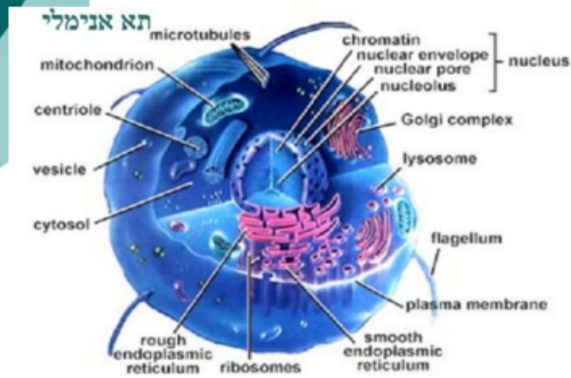
2.11.21

מצגת אברוני התא

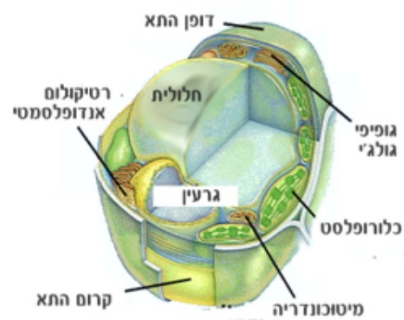
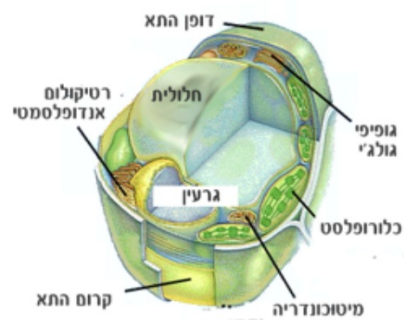

תא חיידק

אברוני התא

תא אנימלי

בלהה גלעד

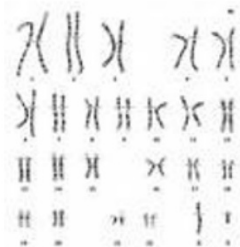
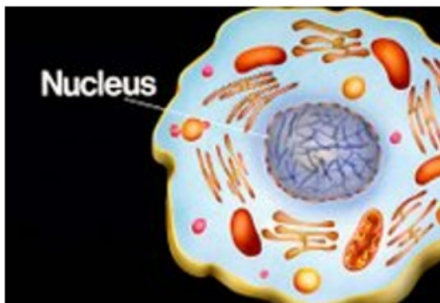
גרעין התא

תפקיד

- אחראי על כל התהליכים המתרחשים בתא
- אחראי על חלוקת התא
- אחראי על העברת התכונות התורשתיות לדור הבא

מבנה

- האברון הגדול והבולט בתא
- צורתו כדורית
- בתוכו מבנים הנקראים כרומוזומים (לבני אדם יש 46 כרומוזומים), הבנויים ממולקולת DNA
- סביב הגרעין קיים קרום הגרעין

כרומוזומים

בלהה גלעד

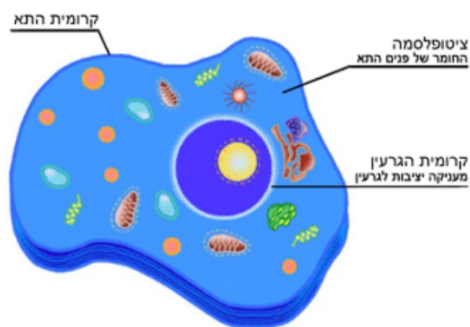
ציטופלסמה (ציטו – תא, פלסמה – נוזל)

תפקיד

- מכילה את כל אברוני התא וחומרים מסיסים הדרושים לתא
- מאפשרת את קיום כל התהליכים המתרחשים בתא

מבנה

- מכילה כ- 90% מים ובתוכם מומסים סוכרים, שומנים, חלבונים, מלחים וויטמינים
- ממלאת את כל נפח התא
- נמצאת בתנועה מתמדת

קרום התא

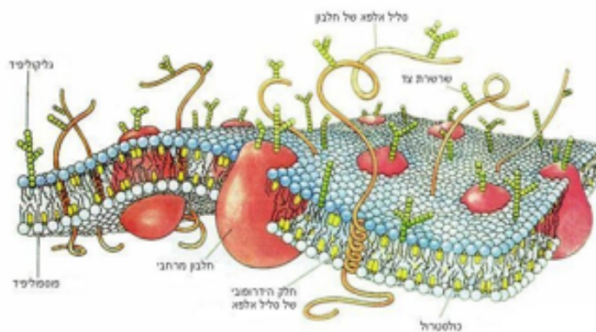
תפקיד

- קרום בררני – מווסת כניסה ויציאה של חומרים מהתא
- תוחם את גבולות התא
- הגנה על תכולת התא
- תקשורת עם תאים בסביבתו

מבנה

- דק מאוד
- מקיף את הציטופלסמה
- בנוי שכבה כפולה של שומנים בהם שקועות מולקולות חלבון וסוכרים הקשורים מצדו החיצוני של הקרום
- קשור למבנים קרומיים בתא

○ http://www.youtube.com/watch?v=Qqsf_UJcfBc

מיטוכונדריה (ביחיד – מיטוכונדריון)

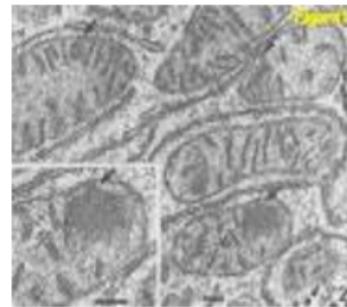
מבנה

- אברונים דמויי מקלות קצרים
- מוקפים קרום כפול
- בחלק הפנימי יש מערכת קרומים מקופלים
- על הקפלים הפנימיים ערוכים אנזימי חימצון, השייכים לתהליך הנשימה התאית

תפקיד

- בהם נערך השלב הסופי של תהליך הנשימה התאית – תהליך הפקת האנרגיה בתא

תחנת הכח של התא.

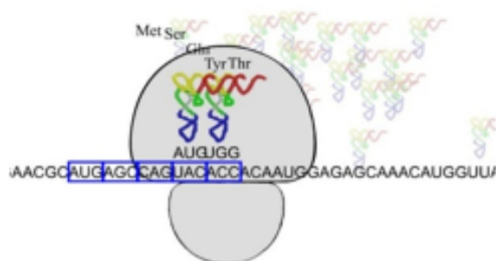

בלהה גלעד

ריבוזומים

תפקיד

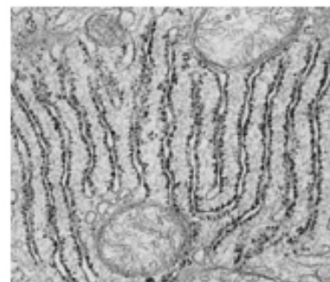
- בית חרושת לייצור כל חלבוני התא

<http://www.youtube.com/watch?v=ssBi01I0X-E&feature=related>

מבנה

- גופיפים כדוריים מאד קטנים
- בנויים שתי תת יחידות (קטנה וגדולה)
- מכילים **RNA** וחלבונים
- רובם צמודים לרשת האנדופלסמטית

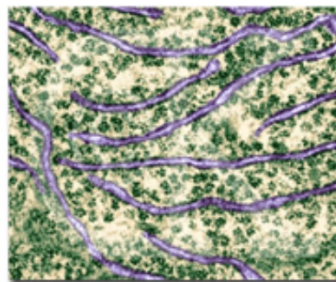
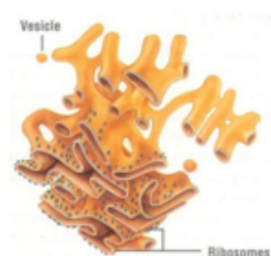
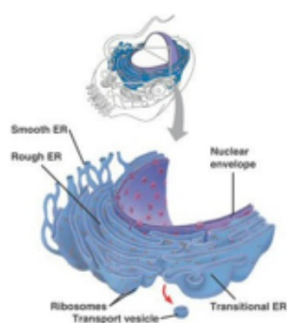
רשת אנדופלסמטית (אנדו – פנימי, פלסמטית – נוזלית)

תפקיד

- הפרדה ומידור בין תהליכים שונים בתא, המתרחשים בזמנית באזורים שונים בתא

מבנה

- מערכת מסועפת של קרומים בתוך התא
- רשת אנדופלסמטית חלקה – בלי ריבוזומים
- רשת אנדופלסמטית מחוספסת – עם ריבוזומים

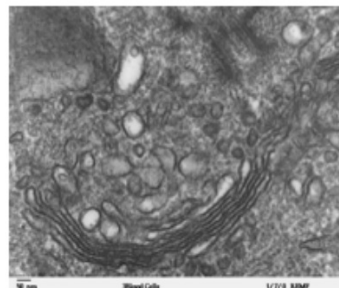
מערכת (אברון) גולג'י

תפקיד

- עיבוד חומרים בתא
- אגירת חומרים שונים
- הפרשת חומרים שאין בהם צורך בתא

מבנה

- מערכת שלפוחיות או קרומים בעלי דפנות כפולים, וללא ריבזומים

בלהה גלעד

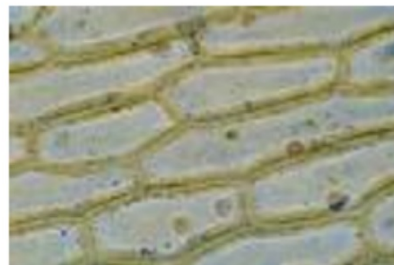
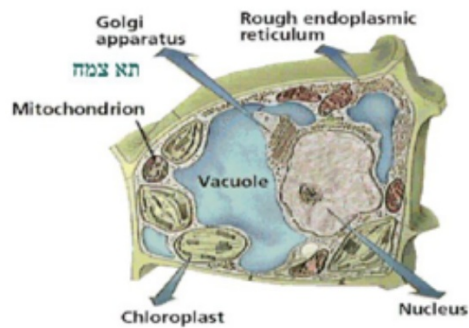
דופן תא - רק בתא צמחי

תפקיד

- נותן לתא צורה קשיחה
- שומר על נפח קבוע של התא
- הגנה על תכולת התא
- בררני במידה מסויימת

מבנה

- עבה יותר מהקרום וקשיח
- מקיף את הקרום מצידו החיצוני
- עשוי תאית (צלולוז)

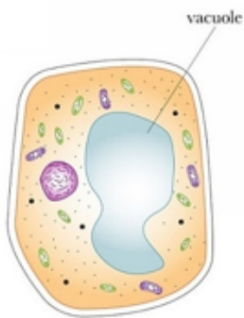

בלהה גלעד

חלולית (וקואולה) - רק בתא צמחי

תפקיד

- הפרשת עודפי מים של התא וקליטתם בעת הצורך
- מאגר מומסים
- יש חלוליות בהן מומסים פיגמנטים (צבענים) שונים

מבנה

- איזור גדול במרכז התא, שתופס את מרבית נפח התא
- דוחקת לשוליים את האברונים
- מכילה מים ומומסים (מלחים וחומרים אורגניים)

בלהה גלעד

פלסטידות - רק בתא צמחי

יש בתא הצמחי 3 סוגי פלסטידות:
(פלסט - מעצב, בעל צורה)

- כלורופלסטידות (כלורו - ירוק) - ירוקות
- כרומופלסטידות (כרום - צבעוני) - בצבעי אדום, כתום, ורוד, סגול, צהוב
- לאוקופלסטידות (לאוקו - לבן, חסר צבע) - חסרות צבע, שקופות

כלורופלסטידות - רק בתא צמחי

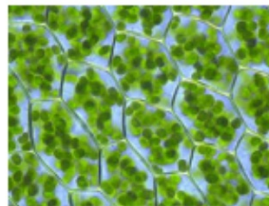
תפקיד

- הכלורופיל קולט את האור ובכלורופלסט מתבצע תהליך הפוטוסינתזה

מבנה

- אברון זעיר בעל צורה מוארכת
- מצידו החיצוני עטוף קרום כפול
- בחלקו הפנימי יש נוזל חסר צבע (סטרומה) ומבנים דמויי מטבעות (גרנה)
- מכיל כלורופיל
- נמצא בכל חלקי הצמח הירוקים

כרומופלסטידות - רק בתא צמחי

תפקיד

- בעלי כותרת של פרחים – מושך מאביקים
- בפירות – מושך בעלי חיים שיפיצו את הזרעים

מבנה

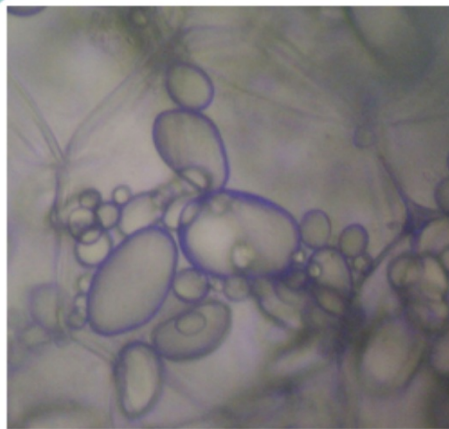
- אברון זעיר בדרך כלל בעל צורה עגולה
- מכיל פיגמנטים בצבעים שונים: אדום, כתום, צהוב, סגול, ורוד
- נמצא בפירות, עלי כותרת של פרחים ובחלקי צמח צבעוניים

לאוקופלסטידות - רק בתא צמחי

תפקיד

- משמש לאגירת עמילן – חומר תשמורת

מבנה

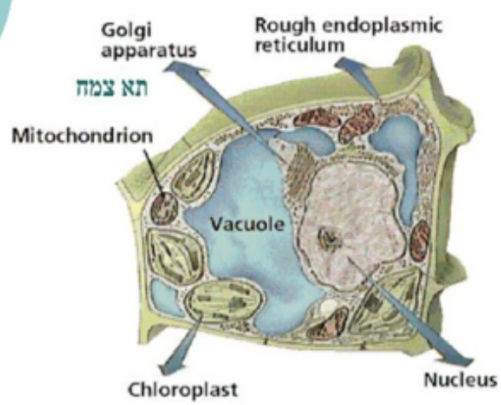
- פלסטיד חסר צבע, שקוף
- מכיל עמילן
- בעל מבנה מעגלי
- נפוץ בפקעות תפוחי אדמה

בלהה גלעד

תאים

תא צמחי

תא אנימלי (בעל חיים)

